

సుపరిపాలనలో వార్తా మాధ్యమాలు, సాంకేతికత పాత్ర

పరిచయం

నిర్వచనం
 ప్రభుత్వ చర్యలు పారదర్శకంగా ఉండేలా చూసేందుకు మీడియా ప్రజలకు కళ్లు, చెవులుగా పనిచేస్తుంది. అవి నీతి, అసమర్థతను బహిష్కరణ చేసి ప్రభుత్వ అధికారులను జవాబుదారీగా చేస్తుంది.

ఉదంతం
 దేశంలోని ఒక చిన్న పట్టణంలోని ప్రభుత్వ కార్యాలయం దాని అసమర్థత, అవినీతికి పేరుగాంచింది. పౌరులు ఆలస్యాన్ని ఎదుర్కొంటున్నారు. వారి ప్రాథమిక సేవల కోసం అధికారులు లంచాలు డిమాండ్ చేశారు.
 రమేష్ అనే యువ పాత్రికేయుడు ఈ సమస్యలను పరిశోధించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. పట్టణ వాసుల అనుభవాలను డాక్యుమెంట్ చేస్తూ స్థానిక వార్తాపత్రికలో, సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రసారం చేశాడు.
 అతడి రిపోర్టింగ్ ఉన్నతాధికారులు, ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఇది అవినీతిపై ప్రభుత్వ అణిచివేతకు, పారదర్శకత, జవాబుదారీతనాన్ని నిర్ధారించడానికి కొత్త విధానాలను అమలు చేయడానికి దారితీసింది. సుపరిపాలనను ప్రోత్సహించడంలో మీడియా, సాంకేతికత పోషించగల శక్తిమంతమైన పాత్రను ఈ ఉదంతం వివరిస్తుంది.

వాస్తవాలు
 దేశంలో సమాచార హక్కు చట్టం (RTI) పౌరులకు ప్రభుత్వాధికారుల నుంచి సమాచారాన్ని అభ్యర్థించడానికి అధికారం ఇస్తుంది.
 డిజిటల్ వేదికల ద్వారా ప్రభుత్వ సేవలను అందుబాటులోకి తీసుకురావడమే డిజిటల్ ఇండియా చొరవ లక్ష్యం.
 దేశంలో 2G స్పెక్ట్రం, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ కుంభకోణాలు మీడియా నిరంతర కవరేజీ ద్వారా బహిష్కరణమైంది. న్యాయపరమైన జోక్యాలు, సంస్కరణలకు దారితీసింది.

ప్రధాన అంశం
 చారిత్రక విశ్లేషణ- పారదర్శకతను ప్రోత్సహించడంలో మీడియా పాత్ర
 వాటర్ గేట్ కుంభకోణం: జర్నలిస్టులు బాబ్ ఉడెవర్ట్, కార్ల్ బెర్న్ స్టెయిన్ వాటర్ గేట్ కుంభకోణాన్ని బహిష్కరణం చేశారు. ఇది అధ్యక్షుడు నిక్కన్ రాజీనామాకు దారితీసింది.
 బోస్ట్ గోబ్ స్పాట్లైట్ టీమ్: లైంగిక వేధింపుల కేసులను క్యాథలిక్ చర్చి కప్పిపుచ్చడాన్ని బయటపెట్టింది.
 2G స్పెక్ట్రం స్కామ్: నిరంతర మీడియా కవరేజీ దేశంలో ప్రజల ఆగ్రహానికి, న్యాయపరమైన జోక్యానికి దారితీసింది.

కామన్వెల్త్ గేమ్స్ స్కామ్: మీడియా పరిశీలన 2010 గేమ్ లో పెద్ద ఎత్తున ఆర్థిక అవకతవకలను బయటపెట్టింది. ఇది ప్రభుత్వ నిధుల నిర్వహణలో పరిశోధనలు, సంస్కరణలకు దారితీసింది.

నిర్ణయ కేసు: మీడియా కవరేజీ వేగవంతమైన న్యాయ ప్రక్రియలకు, ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టుల స్థాపనకు కారణమయ్యింది.

రాజకీయ విశ్లేషణ
 జవాబుదారీతనాన్ని నిర్ధారించడంలో మీడియా పాత్ర, సుపరిపాలనలో మీడియా, సాంకేతికత పాత్ర
 లోక్ పాల్, లోకాయుక్త చట్టం: ఎక్కువ జవాబుదారీతనం కోసం మీడియా, ప్రజల డిమాండ్ ద్వారా ప్రభావితమైంది.
 వ్యాపం స్కామ్: మీడియా రిక్రూట్ మెంట్, అడ్మిషన్ ప్రాసెస్ లలో అవకతవకలను బహిష్కరణం చేసింది (అభ్యర్థులు రిక్రూట్ మెంట్, అడ్మిషన్ ప్రాసెస్ లను మార్చేందుకు అధికారులకు లంచం ఇచ్చారు). చట్టపరమైన చర్యలకు దారితీసింది.

అన్నా హజారే ఉద్యమం: మీడియా కవరేజీ అవినీతి నిరోధక చర్యలకు ప్రజల మద్దతును పెంచింది.

జాగో లీ ప్రచారం: మీడియా ప్రసారాలు పౌరులకు వారి ఓటు శ్రాముఖ్యతపై అవగాహన కల్పించడం ద్వారా ఓటింగ్ శాతాన్ని పెంచాయి.

స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్: పౌరులను పరిశుభ్రత డ్రైవ్ లో నిమగ్నం చేయడానికి సోషల్ మీడియాను ఉపయోగించుకుంది.

ఆన్ లైన్ పోర్టల్ ద్వారా అధికారం పొందిన సమాచార హక్కు (RTI) చట్టం, ప్రభుత్వ చర్యలు పారదర్శకంగా, జవాబుదారీగా ఉండేలా చూసేందుకు పౌరులు ప్రభుత్వాధికారుల నుంచి సమాచారాన్ని అభ్యర్థించడానికి అనుమతిస్తుంది.

ఆర్థిక విశ్లేషణ
 ప్రభుత్వ ఇ-మాన్యోవ్ షేర్ (GeM): పబ్లిక్ ప్రాక్యూరిమెంట్ ప్రక్రియల్లో పారదర్శకత పెరగడం, అవినీతిని తగ్గించడం, సామర్థ్యాన్ని పెంచడం.
 వస్తువులు, సేవల పన్ను నెట్ వర్క్ (GSTN): పన్నుల నిర్వహణను క్రమబద్ధీకరించడం, అవినీతిని తగ్గించడం.
 ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ (DBT): రాయితీలు, ప్రయోజనాలు ఉద్దేశించిన లబ్ధిదారులకు చేరినట్లు నిర్ధారించబడింది.
 e-NAM ప్లాట్ ఫామ్: వ్యవసాయ రంగంలో సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించారు.

ఆన్ లైన్ మార్కెట్ ప్లేస్ లు: గ్రామీణ కళాకారులు ఆర్థిక అవకాశాలను పెంపొందిస్తూ విస్తృత మార్కెట్లకు చేరుకోవడానికి అనుమతించారు.

సాంస్కృతిక విశ్లేషణ
 ఇన్ క్రెడిబుల్ ఇండియా క్యాంపెయిన్ (IIC): పర్యాటకం, సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని ప్రోత్సహించడానికి మీడియాను ఉపయోగించారు.
 బేటీ బచావో బేటీ పఢావో ప్రచారం: బాలికలకు చదువు, సాధికారతపై అవగాహన కల్పించారు.

కమ్యూనిటీ రేడియో స్టేషన్లు: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేయడం, వ్యవసాయ పద్ధతులు, ఆరోగ్య అవగాహనను మెరుగుపరచడం.
 డిజిటల్ అక్షరాస్యత మిషన్: గ్రామీణ ప్రాంతాల డిజిటల్ అక్షరాస్యత సాధించేలా చేసింది.
 ఇ-పాఠశాల ఇనిషియేటివ్: డిజిటల్ అక్షరాస్యతను ప్రోత్సహిస్తూ విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులకు డిజిటల్

కంటెంట్ ను అందించారు.

సామాజిక విశ్లేషణ
 సోషల్ మీడియా వేదికలు: పౌరులు, ప్రభుత్వాధికారుల మధ్య ప్రత్యక్ష సంభాషణను ప్రారంభించింది.

మీడియా ప్రచారాలు: అట్టడుగు వర్గాలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను హైలైట్ చేయడం ద్వారా సామాజిక చేరికను ప్రోత్సహించారు.

జాగో లీ ప్రచారం: యువ ఓటర్లను విజయవంతంగా సమీకరించింది.

కేరళ వరదల మీడియా కవరేజీ: సమస్యల సహాయక చర్యలను సులభతరం చేసింది, విస్తృతమైన ప్రజల మద్దతు.

నో వన్ కిల్డ్ జెన్సికా క్యాంపెయిన్: ఇందులో బాధితురాలి దుస్థితిని ఎత్తిచూపడంతో ప్రజల నిరసన, న్యాయ సంస్కరణలకు దారితీసింది.

సాంకేతిక విశ్లేషణ - పారదర్శకతను పెంచే సాంకేతికత
 ఓపెన్ గవర్నమెంట్ డేటా (OGD) ప్లాట్ ఫామ్ ఇండియా: ప్రభుత్వ డేటాకు ప్రాప్యత అందించబడింది.

MyGov పోర్టల్: పౌరులు ప్రభుత్వంతో పాలుపంచుకోవడానికి అనుమతించారు.

పబ్లిక్ ఫైనాన్సియల్ మేనేజ్ మెంట్ సిస్టమ్ (PFMS): వివిధ పథకాల కింద పంపిణీ చేసిన నిధులను పర్యవేక్షించారు.

ఇ-కోర్టుల ప్రాజెక్ట్: కేస్ స్టేటస్ ట్రాకింగ్, వర్చువల్ హియరింగ్ వంటి ఆన్ లైన్ సేవలు అందించబడ్డాయి.

ఇంటిగ్రేటెడ్ గ్రీమ్స్ లిడెస్ ల మెకానిజం (IGRM): పౌరులు ఫిర్యాదులను దాఖలు చేయడానికి, వారి స్థితిని ఆన్ లైన్ లో ట్రాక్ చేయడానికి అనుమతించారు.

పీ విఘ్నేశ్వర్

విఘ్నే
ఐఐఎస్ అకాడమీ,
హైదరాబాద్
7702170025

పర్యావరణ విశ్లేషణ

విపత్తు నిర్వహణ: విపత్తుల సమయంలో సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేయడంలో మీడియా, సాంకేతికత కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి.

- ▶ ముందస్తు హెచ్చరిక వ్యవస్థలు: సాంకేతికత ద్వారా నిజ-సమయ పర్యవేక్షణ విపత్తు నిర్వహణను మెరుగుపరిచింది.
- ▶ జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ అథారిటీ (NDMA): విపత్తు ప్రతిస్పందన ప్రయత్నాలను సమన్వయం చేయడానికి డిజిటల్ వేదికలను ఉపయోగిస్తుంది.
- ▶ ముందస్తు హెచ్చరిక వ్యవస్థలు, సాంకేతికత ద్వారా నిజ-సమయ పర్యవేక్షణ విపత్తు నిర్వహణను గణనీయంగా మెరుగుపరిచాయి.
- ▶ రాబోయే ప్రకృతి వైపరీత్యాల గురించి పౌరులను హెచ్చరించడానికి భారత ప్రభుత్వం ఉపగ్రహ సాంకేతికత, మొబైల్ హెచ్చరికలను ఉపయోగించడం వల్ల లెక్కలేనంత మంది ప్రాణాలను రక్షించారు.
- ▶ NDMA విపత్తు ప్రతిస్పందన ప్రయత్నాలను సమర్థవంతంగా సమన్వయం చేయడానికి, నిర్వహించడానికి డిజిటల్ వేదికలను ఉపయోగిస్తుంది.
- ▶ విపత్తుల సమయంలో సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేయడం, సకాలంలో సమీకరణలను అందించడం, సహాయక చర్యల కోసం వనరులను సమీకరించడంలో మీడియా కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. ఉదాహరణకు 2018లో కేరళ వరదల కవరేజీ సమన్వయంతో కూడిన సహాయక చర్యలను సులభతరం చేసింది. విస్తృతంగా ప్రజల మద్దతు లభించింది.

టిలిమెడిసిన్: మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలకు ప్రాప్యతను అందిస్తుంది.

ఇ-సంజీవని వేదిక: మిలియన్ల కొద్దీ టెలికన్సల్టేషన్లను సులభతరం చేసింది. గ్రామీణ జనాభాకు సకాలంలో వైద్య సలహాలను అందించడం.

చట్టపరమైన విశ్లేషణ
 సమాచార హక్కు (ఆర్టిఐ) చట్టం: ఆన్ లైన్ పోర్టల్ ద్వారా సాధికారత, ప్రభుత్వ చర్యలు పారదర్శకంగా ఉండేలా చూస్తుంది.
 లోక్ పాల్, లోకాయుక్త చట్టం: మీడియా, జవాబుదారీతనం కోసం ప్రజల ఒత్తిడి కారణంగా అమల్లోకి వచ్చింది.
 న్యాయ సమర్థత: మీడియా కవరేజీ న్యాయవ్యవస్థ పనితీరును మెరుగుపరచడానికి ఒత్తిడి చేస్తుంది.
 ఇ-కోర్టుల ప్రాజెక్ట్: డిజిటల్ లైజెషన్ ద్వారా న్యాయవ్యవస్థ సామర్థ్యాన్ని పెంపొందిస్తుంది.
 సుగమ్మ భారత్ అభియాన్: పబ్లిక్ స్పేస్ లు, సర్వీస్ లలో యాక్సెసిబిలిటీని మెరుగుపరచడానికి సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తుంది (యాక్సెసిబుల్ ఇండియా క్యాంపెయిన్). ప్రజా సేవల్లో ప్రాప్యతను మెరుగుపరచడానికి సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తుంది. వికలాంగులు ప్రధాన స్రవంతిలో చేర్చబడారని నిర్ధారిస్తుంది.

కారత, ప్రభుత్వ చర్యలు పారదర్శకంగా ఉండేలా చూస్తుంది.
 లోక్ పాల్, లోకాయుక్త చట్టం: మీడియా, జవాబుదారీతనం కోసం ప్రజల ఒత్తిడి కారణంగా అమల్లోకి వచ్చింది.
 న్యాయ సమర్థత: మీడియా కవరేజీ న్యాయవ్యవస్థ పనితీరును మెరుగుపరచడానికి ఒత్తిడి చేస్తుంది.
 ఇ-కోర్టుల ప్రాజెక్ట్: డిజిటల్ లైజెషన్ ద్వారా న్యాయవ్యవస్థ సామర్థ్యాన్ని పెంపొందిస్తుంది.
 సుగమ్మ భారత్ అభియాన్: పబ్లిక్ స్పేస్ లు, సర్వీస్ లలో యాక్సెసిబిలిటీని మెరుగుపరచడానికి సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తుంది (యాక్సెసిబుల్ ఇండియా క్యాంపెయిన్). ప్రజా సేవల్లో ప్రాప్యతను మెరుగుపరచడానికి సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తుంది. వికలాంగులు ప్రధాన స్రవంతిలో చేర్చబడారని నిర్ధారిస్తుంది.

లోపాలు
 ▶ మీడియా, సాంకేతికత పాలనలో పారదర్శకత, పౌరుల ప్రమేయాన్ని గణనీయంగా పెంచినప్పటికీ విస్తృతమైన లేని ముఖ్యమైన లోపాలు ఉన్నాయి.
 ▶ తప్పుడు సమాచారం, నకిలీ వార్తల వ్యాప్తి ఒక క్లిష్టమైన ఆందోళన. ఇది పౌరుల మధ్య ప్రజా అశాంతికి, తప్పుడు సమాచారానికి దారితీస్తుంది. సోషల్ మీడియా వేదికల ద్వారా ధ్రువీకరించబడని సమాచారాన్ని వేగంగా వ్యాప్తి చేయడం గందరగోళాన్ని, భయాందోళనలను సృష్టిస్తుంది. ప్రభుత్వ సంస్థలపై నమ్మకాన్ని దెబ్బతీస్తుంది.
 ▶ అదనంగా డిజిటల్ విభజన ఒక ముఖ్యమైన సమస్యగా మిగిలిపోయింది. డిజిటల్ గవర్నెన్స్ లో అసమాన భాగస్వామ్యానికి, ప్రాతినిధ్యానికి దారితీసే సాంకేతికతకు పౌరులందరికీ సమాన ప్రాప్యత లేదు.
 ▶ సాంకేతికతపై అధికంగా ఆధారపడటం డేటా గోప్యత, భద్రతా సమస్యలకు దారి తీస్తుంది, సున్నితమైన సమాచారం రాజకీయ అవకాశం ఉంది. ఈ విధంగా మీడియా, సాంకేతికత సుపరిపాలన కోసం గణనీయ

మైన ప్రయోజనాలను అందజేస్తుండగా ఈ సమాఖ్య వాటి ప్రతికూల ప్రభావాలను తగ్గించడానికి బలమైన నియంత్రణ ప్రమేయర్లు, సమగ్ర విధానాల అవసరాన్ని హైలైట్ చేస్తాయి.

ముగింపు
 ▶ వ్యత్యాసానికి తిరిగి వెళితే రమేష్ మీడియా, టెక్నాలజీ వినియోగం అతని పట్టణాన్ని మార్చింది. ఈ సాధనాలు సుపరిపాలనపై చూపే తీవ్ర ప్రభావాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. రమేష్ ప్రయత్నాలు ప్రభుత్వంలో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, సమర్థతను పెంచడానికి దారితీసినట్లే మీడియా, సాంకేతికతను విస్తృతంగా ఉపయోగించడం వల్ల ఇలాంటి పరివర్తనలు పెద్ద ఎత్తున జరుగుతాయి.
 ▶ పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, పౌరుల భాగస్వామ్యం, సమర్థత, సాధికారతను పెంపొందించడం ద్వారా మీడియా, సాంకేతికత సుపరిపాలన కోసం శక్తిమంతమైన ఉత్తేజకాలంగా పనిచేస్తాయి.
 ▶ ప్రభుత్వాలకు తమ పౌరుల అవసరాలకు మరింత ప్రతిస్పందించేవి, సమర్థవంతమైనవి, అనుగుణంగా ఉండేలా చూస్తాయి.
 ▶ ఎప్పటికప్పుడు అభివృద్ధి చెందుతున్న పాలనలో మీడియా, సాంకేతికత కీలక పాత్ర పోషిస్తూనే ఉంటాయి. ప్రజలకు తెలియజేయడం, అవగాహన కల్పించడం, నిమగ్నం చేయడంలో వారి సామర్థ్యం అసమానమైనది. ఏదైనా ప్రజాస్వామ్య సమాజంలో మంచి పాలనను సాధించడానికి, నిర్వహించడానికి వారిని అనివార్య సాధనాలుగా చేస్తుంది.
 ▶ నిరంతర అవిచ్ఛరణ, బాధ్యతాయుత వినియోగం ద్వారా మీడియా, సాంకేతికత అంతరాలను తగ్గించగలవు. పౌరులను శక్తిమంతం చేయగలవు. మరింత సమగ్రమైన, సమర్థవంతమైన పాలనా విధానాన్ని సృష్టించగలవు. ఇది స్థిరమైన అభివృద్ధికి, సామాజిక శ్రేయస్సుకు దారి తీస్తుంది.